

Kerkdienst Janskerk 4 juni 2017

Thema: Opnieuw bezield

Lezing: Handelingen 1 : 10-14.23-26 en 2 : 1-17a

Voorganger: Harry Pals

Inleiding

We lezen uit Handelingen het Pinksterverhaal. Uit de hemel die ver weg en onbereikbaar leek klinkt een geraas alsof er een hevige wind opsteekt. De stilte wordt doorbroken, er is wind en beweging. Er zijn vurige tongen, licht en warmte daalt neer op hen. Er klinken vreemde talen, alles door elkaar heen. Gods Geest bezielt en vervult hen. Onbegrijpelijk voor velen en object van spot voor anderen. Gods Geest zet ons in beweging, verbindt mensen aan elkaar, schept ruimte, waait open, geeft licht en kleur en glans aan het leven. Niet te bevatten vervult Gods Geest ons om nu voorgoed te kunnen gaan, de wijde wereld in. Te leven onder de volle zon, geschonken aan elkaar.

Overweging

Er is persoonlijke leegte en wanhoop (daar hoorden we van vertellen) – en daarin kan de Geest haar ruimte vinden..

En in onze samenleving: diep weg gestoken leegte, verwarring, desoriëntatie, waar we allemaal in delen, ook in de kerk. Het is moeilijk om dat te onderkennen, te aanvaarden, ermee te leven...

Zo was wel de weg die de leerlingen van Jezus gingen, in wat er gebeurde vlak voor Pinksteren. Ze bleven staren op wat vroeger was, ze bleven staren naar de hemel, d.w.z.: Jezus moest en moet het doen, maar die is weg, en dan is alles weg, en wat nu... ? – en dan komt die hemel a.h.w. tussenbeide met die witte gestalten, roept hen terug naar de toekomst, naar een leven in verwachting: 'hij gaat niet, hij komt!'. En dan begrijpen de leerlingen dat ze naar de plek van hun geleefde leven moeten gaan, om daar nu te leven, in de houding van de verwachting – want dat is bidden in de kern – met elkaar, vrouwen en mannen, allen samen. Je plaats innemen, en dus ook een lege plaats trouw en hoopvol invullen. Niet stilzitten en afwachten, maar zoiets als actieve passiviteit, ontvankelijkheid, overgave. Het is een groeiproces, uiterst compact verteld.

En dan kan het beginnen, dan begint het, een ongehoorde overrompelende manifestatie van hemelse Geest-kracht, om Pasen bij mensen in te blazen.

Het wordt verteld als een verhaal van ongekende verrassing, van wat mensen overkomt. Bijna niet na te vertellen, hoor ik terug: 'een klank als van ...', 'tongen als van ...', de Geest neemt hun spreken over. Ze worden op de een of andere manier in dienst genomen, zonder zelf te weten hoe en wat.

En de omstanders snappen het al helemaal niet. Horen ze nu iets dat tot hun hart spreekt, in de taal waarin ze zich geborgen, thuis voelen? Ze waren buiten zichzelf, ze stonden erbij en keken ernaar, verlegen, spottend – zonder het binnen te kunnen laten komen, buiten zichzelf blijvend...

Dan staat Petrus daar. Hij reikt de sleutel aan. Die vindt hij in de gezamenlijke traditie: dit is nou wat de profeten bedoelden, dit is profeteren. Profeteren is niet: de toekomst voorspellen, maar het is voor-spellen wat de hemel wil zeggen, doorzicht op de hemel geven, en zo mens worden, mens van God. Petrus staat daar op de schouders van de traditie, kijkt verder dan die traditie, voegt Jezus in, voegt zijn eigen ervaringen met Jezus in. En dan kan hij zeggen: wat ons nu overkomt, wat nu over ons komt, is 'heilige geestesadem', waarin waar wordt wat profeten al voorzagen.

Een nieuwe energie komt binnen in mensen en verbindt hen intiem met Jezus, met de beweging die hij op gang bracht.

En ik zou dat ook heel graag van ons willen zeggen: de energie van de Geest verbindt ons met de kracht, de dynamiek van Jezus. We worden hemels onderbroken in onze leegte, en geïnspireerd tot – nee, niet tot welke volheid of vervulling dan ook, meer tot een vruchtbaar leven juist in de leegte, in de gebrokenheid. Het dikke en vanzelfsprekende ego is ons afgenomen. We zijn in de leegte onderweg met Jezus, en misschien nog meer: onderweg zonder Jezus, maar met de kracht die hij opwoelde. Maar dat is wel pionieren, een eigen weg volgen, er staan als Petrus, met alle vrijheid en ruimte die dat geeft.

Er moet iets ontmanteld worden in ons, ont-manteld, afgepeld, voordat er ruimte is voor een nieuw zelf. Is dat de weg van Pasen: de dood van het oude, de dood en de oude zekerheden voorbij? En dan nieuw bij onszelf komen, door de leegte van Jezus' afwezigheid heen opstaan tot een nieuw leven, met nieuwe kracht binnenin ons aangeblazen door de Geest. In verbinding met de traditie, met elkaar, met de wereld – tegelijk een verbinding met een diepere laag in onszelf waar we thuisgekomen zijn. Op het kantelpunt toegekanteld naar een leven met vrije ruimte voor de Schepper Geest. Zo moge het zijn.